

Bank Spółdzielczy w Lubartowie

Rok założenia 1903

Grupa BPS

*Załącznik
do Uchwały Nr 59/2025
Zarządu BS w Lubartowie
z dnia 19 maja 2025 roku*

*Załącznik
do Uchwały Nr 28/2025
Rady Nadzorczej BS w Lubartowie
z dnia 23 maja 2025 roku*

***Informacja o charakterze jakościowym i ilościowym
Banku Spółdzielczego w Lubartowie
w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń
oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu
wg stanu na 31 grudnia 2024 roku***

Lubartów, maj 2025 r.

SPIS TREŚCI

I. Informacje ogólne o Banku	3
II. Zakres informacji podlegających ujawnieniu	3
1. EU KM1 - najważniejsze wskaźniki.....	4
2. EU KM2 – Najważniejsze wskaźniki MREL	5
3. EU TLAC1 – Elementy składowe MREL	6
4. EU TLAC3b – Kolejność zaspokajania wierzycieli	7
5. Metoda zarządzania ryzykiem instytucji (opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej).....	8
6. Ujawnianie informacji na temat zasad zarządzania	24
7. Polityka wynagrodzeń.....	27
8. Informacje dotyczące zasad ładu wewnętrznego w bankach (zgodnie z Rekomendacją Z)	28
Oświadczenia Zarządu Banku o zakresie ujawnień.....	30

Na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”), dokonuje się ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczącym profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie według stanu na 31 grudnia 2024 roku.

Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

Informacja została zweryfikowana przez Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej pod kątem zgodności zakresu ujawnianych informacji z zakresem informacji określonym w „Polityce ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Banku Spółdzielczego w Lubartowie w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu”.

I. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Lubartowie, ul. Lubelska 95, zwany dalej „Bankiem”, jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców pod numerem KRS: 0000083181. Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 000501222.

Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.

Bank jest członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która jest jednostką zarządzającą, w rozumieniu przepisów Rozdziału 3a ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Celem systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Przedmiotem działalności Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia jest także realizowanie audytu wewnętrznego wobec członków oraz monitorowanie, szacowanie i kontrola działalności członków Spółdzielni.

W 2024 roku Bank Spółdzielczy w Lubartowie prowadził działalność poprzez:

- 1) Centralę w Lubartowie – ul. Lubelska 95;
- 2) I Oddział w Lubartowie – ul. Lubelska 30A;
- 3) II Oddział w Lubartowie – ul. Lubelska 95;
- 4) Oddział w Abramowie – ul. Szkolna 8A;
- 5) Oddział w Firleju – ul. Partyzancka 2;
- 6) Oddział w Kamionce – ul. Lubartowska 5;
- 7) Oddział w Ostrowie Lubelskim – ul. Pod Lipami 4;
- 8) Oddział w Lublinie – ul. Willowa 29;
- 9) Oddział w Sernikach – Serniki 1A;
- 10) Filie w Niedźwiadzie – Niedźwiada Kolonia 66;
- 11) Punkt Kasowy w Rozkopaczewie – Rozkopaczew 1 nr 49.

Bank na dzień 31.12.2024 r. nie posiadał podmiotów zależnych.

II. Zakres informacji podlegających ujawnieniu

W celu spełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu, Bank jako „instytucja mała i niezłożona oraz nienotowana”, ujawnia podlegają:

- 1) EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki;
- 2) EU KM2 – Najważniejsze wskaźniki – MREL;
- 3) EU TLAC1 – Elementy składowe – MREL;
- 4) EU TLAC3b – Kolejność zaspokajania wierzycieli;
- 5) Metoda zarządzania ryzykiem instytucji (opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej);
- 6) Ujawnianie informacji na temat zasad zarządzania;
- 7) Polityka wynagrodzeń,

8) Informacje dotyczące zasad ładu wewnętrznego w bankach (zgodnie z Rekomendacją Z).

1. EU KM1 - najważniejsze wskaźniki

Najważniejsze wskaźniki (wzór EU KM1)	2024-12-31	2023-12-31
Dostępne fundusze własne (kwoty)		
Kapitał podstawowy Tier 1	54 434	38 957
Kapitał Tier 1	54 434	38 957
Łączny kapitał	54 434	38 957
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	206 319	180 817
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	26,38	21,54
Współczynnik kapitału Tier 1 (%)	26,38	21,54
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	26,38	21,54
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)	-	-
W tym: obejmujące kapitał Tier 1 (punkty procentowe)	-	-
Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00	8,00
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Bufor zabezpieczający (%)	2,50	2,50
Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
Wymóg połączonego bufora (%)	2,50	2,50
Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50	10,50
Kapitał podstawowy Tier 1 dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	15,88	11,04
Wskaźnik dźwigni		
Miara ekspozycji całkowitej	573 898	468 104
Wskaźnik dźwigni (%)	9,48	8,32
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)	-	-
Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00	3,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00	3,00
Wskaźnik pokrycia wypływów netto		
Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona - średnia)	333 338	220 331
Wpływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona	66 925	60 176
Wpływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona	15 705	16 317
Wpływ środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	51 220	43 858
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	650,80	502,37
Wskaźnik stabilnego finansowania netto		
Dostępne stabilne finansowanie ogółem	573 571	476 982
Wymagane stabilne finansowanie ogółem	275 524	297 205
Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	208,17	160,49

2. EU KM2 – Najważniejsze wskaźniki MREL

		a	b	c	d	e	f
		Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)	Wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (TLAC)				
		31.12.2024	T	T-1	T-2	T-3	T-4
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne, współczynniki i elementy składowe							
1	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne	54 434	0	0	0	0	0
EU-1a	w tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	54 434					
2	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (TREA)	206 319	0	0	0	0	0
3	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TREA	26,38	0	0	0	0	0
EU-3a	w tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	26,38					
4	Miara ekspozycji całkowitej (TEM) grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	573 898	0	0	0	0	0
5	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TEM	9,48	0	0	0	0	0
EU-5a	w tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	9,48					
6a	Czy ma zastosowanie wyłączenie z podporządkowania przewidziane w art. 72b ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 575/2013? (wyłączenie w wysokości 5%)						
6b	Kwota łączna dozwolonych niepodporządkowanych instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych, jeżeli swoboda decyzji co do podporządkowania zgodnie z art. 72b ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 jest stosowana (wyłączenie w wysokości maks. 3,5 %)		0	0	0	0	0
6c	w przypadku gdy ograniczone wyłączenie z podporządkowania ma zastosowanie zgodnie z art. 72b ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, kwota wyemitowanych środków, których stopień uprzywilejowania jest równy stopniowi uprzywilejowania wyłączonych zobowiązań i które ujęto w wierszu 1, podzielona przez kwotę wyemitowanych środków, których stopień uprzywilejowania jest równy stopniowi uprzywilejowania wyłączonych zobowiązań i które zostałyby ujęte w wierszu 1, jeżeli nie zastosowano by ograniczenia (%)		0	0	0	0	0
Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)							
EU-7	MREL wyrażony jako odsetek TREA	12,00					
EU-8	w tym: część, która musi zostać spełniona z wykorzystaniem funduszy własnych lub zobowiązań podporządkowanych	12,00					
EU-9	MREL wyrażony jako odsetek TEM	4,50					
EU-10	w tym: część, która musi zostać spełniona z wykorzystaniem funduszy własnych lub zobowiązań podporządkowanych	4,50					

3. EU TLAC1 – Elementy składowe MREL

		a	b	c
		Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)	Wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (TLAC)	Pozycja uzupełniająca: Kwoty kwalifikujące się do celów MREL, ale nie do celów TLAC
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne oraz korekty				
1	Kapitał podstawowy Tier I	54 434	0	0
2	Kapitał dodatkowy Tier I	0	0	0
3	Zbiór pusty w UE			
4	Zbiór pusty w UE			
5	Zbiór pusty w UE			
6	Kapitał Tier II	0	0	0
7	Zbiór pusty w UE			
8	Zbiór pusty w UE			
11	Fundusze własne do celów art. 92a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i art. 45 dyrektywy 2014/59/UE	54 434	0	0
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne: Elementy kapitału nieregulacyjnego				
12	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych wyemitowane bezpośrednio przez podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych)	0	0	0
EU-12a	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych wyemitowane przez inne podmioty należące do grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych)	0	0	0
EU-12b	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom wyemitowane przed dniem 27 czerwca 2019 r. (podporządkowane podlegające zasadzie praw nabytych)	0	0	0
EU-12c	Instrumenty w Tier II o rezydualnym terminie zapadalności wynoszącym co najmniej jeden rok, w takim zakresie, w jakim nie kwalifikują się one jako pozycje w Tier II	0	0	0
13	Zobowiązania kwalifikowalne niepodporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych, przed zastosowaniem ograniczenia)	0	0	0
EU-13a	Zobowiązania kwalifikowalne niepodporządkowane wyłączonym zobowiązaniom wyemitowane przed dniem 27 czerwca 2019 r. (przed zastosowaniem ograniczenia)	0	0	0
14	Kwota niepodporządkowanych instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych, w stosownych przypadkach po zastosowaniu przepisów art. 72b ust. 3 CRR	0	0	0
15	Zbiór pusty w UE			
16	Zbiór pusty w UE			
17	Pozycje zobowiązań kwalifikowalnych przed korektą	0	0	0
EU-17a	w tym: pozycje zobowiązań podporządkowanych	0	0	0
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne: Korekty elementów kapitału nieregulacyjnego				
18	Pozycje funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych przed korektą	54 434	0	0

19	(Odliczenie ekspozycji między grupami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji realizującymi strategię wielokrotnych punktów kontaktowych)		0	
20	(Odliczenie inwestycji w inne instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych)		0	
21	Zbiór pusty w UE			
22	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne po korekcie	54 434	0	0
EU-22a	w tym: fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	54 434		
Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem i miara ekspozycji wskaźnika dźwigni grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji				
23	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (TREA)	206 319	0	206 319
24	Miara ekspozycji całkowitej (TEM)	573 898	0	573 898
Współczynnik funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych				
25	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TREA	26,38	0	26,38
EU-25a	w tym: fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	26,38		
26	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TEM	9,48	0	9,48
EU-26a	w tym: fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	9,48		
27	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek TREA) dostępny po spełnieniu wymogów grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	14,38	0	
28	Wymóg połączonego bufora specyficznego dla instytucji		0	
29	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego		0	
30	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego		0	
31	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego		0	
EU-31a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub innych instytucji o znaczeniu systemowym		0	
Pozycje uzupełniające				
EU-32	Łączna kwota wyłączonych zobowiązań, o których mowa w art. 72a ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		0	

4. EU TLAC3b – Kolejność zaspokajania wierzycieli

		Klasyfikacja stopni uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		najniższy stopień									Najwyższy stopień	Suma kolumn 1-10
1	Opis stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym (tekst dowolny)	Kapitał podstawowy (kapitał akcyjny i rezerwy, zyski zatrzymane, skumulowane całkowite dochody)	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał dodatkowy Tier I	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	Pożyczki podporządkowane nie uwzględnione w kapitale Tier II				Art. 440 ust. 2 pkt 3) ustawy Prawo upadłościowe	Art. 440 ust. 2 pkt 2) ustawy Prawo upadłościowe	Art. 440 ust. 2 pkt 1) ustawy Prawo upadłościowe	
2	Zbiór pusty w UE											
3	Zbiór pusty w UE											
4	Zbiór pusty w UE											

5	Fundusze własne i zobowiązania potencjalnie kwalifikujące się do spełnienia MREL	54 434	0	0	0	0	0	0	69 104	48 984	474 850	647 372
6	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 1 rok < 2 lata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 689	2 689
7	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 2 lata < 5 lat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	21
8	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 5 lat < 10 lat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
9	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 10 lat, ale z wyłączeniem wieczystych papierów wartościowych	54 434	0	0	0	0	0	0	0	0	5	54 438
10	w tym wieczyste papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5. Metoda zarządzania ryzykiem instytucji (opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej)

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku Spółdzielczym w Lubartowie. Ma ono na celu zapewnienie prowadzenia rentownej działalności biznesowej, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez Bank tolerancji na ryzyko i system limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Oczekiwany poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

5.1 Ujawnienie zwięzłego oświadczenia o ryzyku zatwierdzonego przez organ zarządzający - art. 435 ust.1 lit. f) Rozporządzenia CRR

Ryzyko jest nieodłącznym elementem działalności Banku. Bank zarządza ryzykiem poprzez system limitów wewnętrznych i mechanizmów kontrolnych w ramach ciągłego procesu identyfikacji, pomiaru, zarządzania i monitorowania. Identyfikując poszczególne rodzaje ryzyka istotnego Bank stara się dotrzeć do przyczyn i struktury ewentualnych czynników ryzyka w działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank i we wszystkich jego przedsięwzięciach. Bank mierzy i monitoruje ryzyka dla celów zarządczych, a ustalone systemy limitów i mechanizmy kontrolne wdrożone w Banku zapewniają zgodność z zasadami i procedurami wewnętrznymi, jak i uwzględniają ustalone założenia apetytu na ryzyko.

Podstawowym celem funkcjonujących w Banku dokumentów dotyczących zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że ryzyka w działalności Banku są identyfikowane (wykrywane), mierzone, monitorowane i efektywnie zarządzane oraz, że Bank jest w stanie zarządzać swoją ekspozycją na ryzyko, w celu utrzymania jej w granicach wyznaczonych limitów.

Strategia zarządzania ryzykiem zawiera istoty, cel i zasady zarządzania ryzykiem oraz priorytetowe zadania w zakresie zarządzania ryzykiem. Poziom apetytu na ryzyko Bank wyznacza poprzez wartości progowe alokacji kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka określone w Polityce kapitałowej oraz jako limit na kapitał dodatkowy alokowany w ramach procesu ICAAP, natomiast poziom apetytu na ryzyko operacyjne określa Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym. Biorąc pod uwagę wielkość apetytu na ryzyko, Bank ustala dla poszczególnych ryzyk uznanych za istotne tolerancje na ryzyko, czyli maksymalny dopuszczalny poziom ryzyka jaki zamierza ponosić dla realizacji planów i osiągnięcia celów.

Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f., zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2023 rok. Zarząd oświadcza, że zawarty w wyżej wymienionych dokumentach opis profilu ryzyka Banku wraz z kluczowymi wskaźnikami i danymi liczbowymi przedstawia całościowy obraz zarządzania ryzykiem w Banku. Co więcej, Zarząd Banku oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, informacje zawarte w dokumencie wg stanu na 31 grudnia 2023 r. są zgodne ze stanem faktycznym.

5.2 Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem - art. 435 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia CRR

Zarządzanie ryzykiem w Banku prowadzone jest na podstawie pisemnych strategii i procedur. Głównym dokumentem regulującym funkcjonowanie sformalizowanego systemu zarządzania ryzykiem w Banku jest „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Lubartowie”, przygotowana przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami „Strategii Banku Spółdzielczego w Lubartowie na lata 2024-2026” i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Zarząd oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem jest odpowiednia z punktu widzenia profilu działalności i strategii działania Banku Spółdzielczego w Lubartowie.

5.3 System zarządzania ryzykiem - art. 435 ust 1 lit a) Rozporządzenia CRR

5.3.1 System zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym”, która jest powiązana z regulacjami o charakterze strategicznym, tj. Strategią Banku Spółdzielczego w Lubartowie na lata 2024-2026, Polityką zarządzania kapitałem Banku Spółdzielczego w Lubartowie, Planem ekonomiczno-finansowym, a także Politykami i Instrukcjami w zakresie zarządzania ryzykiem.

Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka, jaki Bank może ponosić.

Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.

Zarządzanie ryzykiem realizowane jest na podstawie pisemnych i zatwierdzonych przez Zarząd wewnętrznych regulacji, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka.

Za szczególnie ważne w działalności Banku uznawane są następujące rodzaje ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 3) ryzyko walutowe,
- 4) ryzyko płynności,
- 5) ryzyko operacyjne,
- 6) ryzyko braku zgodności,
- 7) ryzyko strategiczne.

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, wyznaczone komitety i komórki organizacyjne oraz pracownicy.

W Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Lubartowie, zostały określone podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem. I tak:

Rada Nadzorcza:

- 1) zatwierdza Strategię zarządzania ryzykiem, zasady szacowania kapitału wewnętrznego, politykę zarządzania ryzykiem operacyjnym, politykę zarządzania ryzykiem braku zgodności, politykę zarządzania ryzykiem kredytowym obejmującą politykę zarządzania ryzykiem portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz politykę zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, politykę zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem rynkowym, politykę zarządzania kapitałem;

- 2) nadzoruje proces zarządzania ryzykiem, w szczególności na podstawie cyklicznych raportów ryzyka;
- 3) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku, dostosowaną do wielkości ponoszonego ryzyka; zatwierdza poziom tolerancji na ryzyko.

Zarząd Banku:

- 1) wprowadza Strategię zarządzania ryzykiem, zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz adekwatnością kapitałową;
- 2) wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną Banku, dostosowaną do wielkości ponoszonego ryzyka;
- 3) akceptuje raporty dotyczące zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową, skierowane do Rady Nadzorczej;
- 4) zarządza ryzykiem, ustala wartości progowe oraz nadzoruje i monitoruje działania podejmowane przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem;
- 5) podejmuje najważniejsze decyzje wpływające na poziom ryzyka Banku.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- 1) pierwsza linia obrony, którą stanowi weryfikacja bieżąca i testowanie, zapewniająca stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i zgodność działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- 2) druga linia obrony, którą stanowi system zarządzania ryzykiem, w tym metody, narzędzia, proces i organizacja zarządzania ryzykiem;
- 3) trzecia linia obrony, którą stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- 1) identyfikacja ryzyka, polegająca na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku;
- 2) pomiar ryzyka, obejmujący definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz ilościowej kwantyfikacji ryzyka za pomocą zdefiniowanych miar. Ocena ryzyka polega na określeniu rozmiarów z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem;
- 3) zarządzanie ryzykiem, polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji i zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających;
- 4) prognozowanie i monitorowanie, polegające na sporządzeniu prognoz poziomu ryzyka oraz monitorowaniu odchyłeń realizacji od prognoz lub założeń punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń);
- 5) raportowanie, obejmujące cykliczne informowanie Kierownictwa i Rady Nadzorczej Banku o wynikach pomiaru, podjętych działaniach i rekomendacjach działań;
- 6) działania zarządcze, polegające w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko poprzez ustalenie wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz poziomu ryzyka.

Wprowadzona struktura organizacyjna Banku ma na celu umożliwienie skutecznego zarządzania i kontrolę ryzyka, zarówno na poziomie komórek odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem, jak i na szczeblu organów Banku, a także jego jednostek operacyjnych.

Zgodnie z aktualnie obowiązującą strukturą organizacyjną Bank posiada następującą architekturę:

- 1) Centrala, jako jednostka organizacyjna Banku, usytuowana w siedzibie w Lubartowie, realizująca kluczowe dla całości Banku zadania merytoryczne i organizacyjne oraz nadzorująca ich wykonanie w stosunku do pozostałych jednostek organizacyjnych;
- 2) Oddziały, jako jednostki organizacyjne Banku, elementy struktury organizacyjnej, działające bezpośrednio na określonym jej szczeblu i dla osiągnięcia celów strategicznych Banku;
- 3) Komórki organizacyjne, jako wewnętrzne elementy struktury jednostek organizacyjnych, tj. Zespoły, Filie, Punkty Kasowe, Stanowiska pracy.

Obecna struktura organizacyjna Banku jest prosta i efektywna. Zapewnia właściwy podział pracy i właściwy przepływ informacji wewnętrznej i zewnętrznej.

Zarząd Banku działa w 3-osobowym składzie:

- 1) Prezes Zarządu,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych,
- 3) Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych.

Wszyscy Członkowie Zarządu pozostają z Bankiem w stosunku pracy związanym z pełnioną funkcją. Osoby zarządzające Bankiem posiadają duże doświadczenie związane z bankowością spółdzielczą.

Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek związane z zarządzaniem ryzykiem, znają również zasady zarządzania ryzykiem i stosują je w codziennej pracy.

Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku, odpowiednio do ich zadań i jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- 1) identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka, zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku;
- 2) pomiar ryzyka;
- 3) zarządzanie ryzykiem polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka, planowaniu działań, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających;
- 4) monitorowanie polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka;
- 5) raportowanie obejmujące cykliczne informowanie Zarządu Banku o skali narażenia na ryzyko i podjęte działania.

Bank wdraża i rozwija systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania ryzykiem, a także inne narzędzia informatyczne powiązane z zarządzaniem ryzykiem. Funkcjonalność systemów wspomaga realizację elementów procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, które przeprowadzane są dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne. Bank dokłada staranności, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka.

Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w testach warunków skrajnych są szczegółowo opisane w regulacjach wewnętrznych Banku dotyczących poszczególnych ryzyk istotnych. Instrukcje te podlegają corocznemu przeglądowi i aktualizacji. Analizy sporządzane są na piśmie, a wyniki oceny prezentowane Zarządowi Banku, który o przyjętych założeniach do testów warunków skrajnych informuje Radę Nadzorczą.

Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

5.3.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych niewywiązywaniem się kontrahenta Banku z zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku jest zwiększenie bezpieczeństwa działalności kredytowej poprzez zapewnienie właściwej, jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego klienta oraz całego portfela kredytowego Banku.

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku, jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza:

- 1) ryzykiem kredytowym,
- 2) ryzykiem koncentracji zaangażowań,
- 3) ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 4) ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,

oraz stosuje o techniki ograniczania ryzyka kredytowego i politykę zabezpieczeń.

5.3.3 Zarządzanie ryzykiem ESG

Zarządzanie ryzykiem ESG ujmowane jest w ramach ryzyka kredytowego zgodnie z Wytycznymi EBA w sprawie udzielania i monitorowania kredytów.

W relacjach z klientami Bank dokonuje oceny czynników ESG w ramach oceny klienta przy udzielaniu/odnowieniu/zmianie kredytu. Celem badania ryzyka ESG jest ustalenie poziomu uzależnienia klienta od czynników ESG i weryfikacja jego działań w celu dywersyfikacji ryzyka.

Znaczącą rolę w obszarze działania Banku stanowi kredytowanie działalności gospodarczej i rolniczej, która kwalifikowana jest przez Bank jako zrównoważona środowiskowo.

Ocena ryzyka ESG działalności klientów jest przeprowadzana poprzez przypisanie każdemu z czynników ESG wagi istotności i ustalenie łącznej oceny ryzyka wynikającego z czynników ESG i skali ponoszonego przez klienta ryzyka. Małe ryzyko czynników ESG stanowi pozytywną przesłankę do zastosowania korzystniejszych warunków cenowych (np. obniżenie marży lub prowizji), a średnie i wysokie ryzyko czynników ESG jest neutralne i nie wpływa na warunki cenowe.

Bank ocenia także czynniki społeczne biorąc pod uwagę prawa pracowników, ich rozwój i szkolenia; równość szans i brak dyskryminacji; jakość miejsc pracy, bezpieczeństwo; przestrzeganie praw pracowniczych i zasad BHP; politykę jakości produktu/usług, opinie klientów. Ocena kryteriów zarządczych i ładu korporacyjnego dotyczy czynników takich jak: umiejętności i kompetencje zarządcze, niezależność decyzyjną, respektowanie obowiązków informacyjnych względem wszystkich udziałowców/klientów, wypracowanie strategii firmy/marki.

Bank wdrożył limit ostrożnościowy ograniczający ryzyko ESG, tj. udział kredytów ESG o ryzyku wysokim w obliżu kredytowym na poziomie max. 10 %. Dotychczas nie odnotowano przypadku, aby klient uzyskał ocenę wysokiego ryzyka czynników ESG.

5.3.4 Ryzyko płynności (zgodnie z Rekomendacją P)

Ryzyko płynności jest definiowane, jako zagrożenie utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań, a w konsekwencji poniesienia dodatkowych kosztów, związanych z koniecznością zaciągnięcia zobowiązań lub sprzedażą aktywów na niekorzystnych warunkach w związku z ryzykiem płynności rynku (produktu).

Zarządzanie płynnością ma na celu wywiązywanie się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb

mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego, poprzez kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych w sposób zapewniający niezbędną wysokość środków finansowych.

W realizacji tego celu za istotne uznaje się dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych.

Celem polityki Banku w zakresie utrzymania płynności jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie. Tak przyjęty cel sprowadza zagadnienia płynności do obszaru stabilności źródeł finansowania Banku oraz możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie, bez istotnej utraty ich wartości.

Podstawowym celem zarządzania płynnością w Banku jest kształtowanie struktury bilansowych i pozabilansowych pozycji Banku w sposób zapewniający stałą zdolność do regulowania zobowiązań i uwzględniający charakter prowadzonej działalności oraz potencjalne potrzeby, mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub w zachowaniu klientów.

Monitorowanie dziennego stanu środków finansowych Banku oraz lokowanie nadwyżek pieniężnych, dokonywane jest w Zespole Księgowości i Rozliczeń, który opracowuje również raport uwzględniający stan i przepływy pieniężne na ww. rachunku oraz planowane i prognozowane wpływy i wypływy na każdy dzień roboczy. Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości monitoruje i analizuje narażenie Banku na ryzyko płynności, przedstawia propozycje norm ostrożnościowych ograniczających ekspozycję Banku na ryzyko płynności oraz kontroluje przestrzeganie obowiązujących limitów (z uwzględnieniem nadzorczych wskaźników LCR i NSFR), akceptowanych przez Radę Nadzorczą Banku.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami, w tym m.in. poprzez:

- 1) codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków (z uwzględnieniem obowiązku utrzymania rezerwy obowiązkowej na wymaganym poziomie);
- 2) codzienne monitorowanie wskaźnika pokrycia płynności krótkoterminowej (LCR) oraz wskaźnika stabilnego finansowania (NSFR) na poziomie wymaganym, zgodnie z limitem określonym w Rozporządzeniu CRR;
- 3) analizę luki płynności, z uwzględnieniem wskaźników płynności w wybranych terminach zapadalności / wymagalności;
- 4) wyznaczanie i monitorowanie wykorzystania limitów finansowania portfela kredytowego, w tym finansowania kredytów o terminach zapadalności powyżej 5 lat oraz powyżej 10 lat;
- 5) badanie osadu we wkładach deponowanych przez klientów podmiotów niefinansowych oraz instytucji samorządowych;
- 6) kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku w ramach potrzeb, dokonując zasileń, bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki;
- 7) kontrolę środków na rachunkach nostro, zabezpieczając płynność dewizową Banku w walutach obcych poprzez transakcje na walutowym rynku międzybankowym;
- 8) analizę stopnia zrywalności depozytów terminowych i wcześniejszych spłat kredytów;
- 9) analizę wskaźników stabilności bazy depozytowej.

W ramach obowiązujących wewnętrznych procedur awaryjnych prowadzi się ponadto:

- 1) monitoring kształtowania się czynników uznanych za oznaki zagrożenia płynności;
- 2) scenariuszowe analizy zdolności Banku do zaspokojenia zapotrzebowania na środki płynne, w przypadku kryzysu płynności w Banku i w sektorze bankowym;

- 3) kalkulacje wskaźników pomocniczych płynności, pozwalające na ocenę istotnych z punktu widzenia płynności relacji pomiędzy poszczególnymi pozycjami bilansowymi.

Dziennicze raporty obrazujące bieżącą sytuację płynnościową Banku przekazywane są Prezesowi Zarządu nadzorującemu ryzyko istotne. Raporty o ekspozycji Banku na ryzyko płynności przedstawiane są Zarządowi w okresach miesięcznych oraz Radzie Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Obowiązujący w Banku system limitów obejmuje wszystkie istotne obszary występowania ryzyka płynności. Wartości graniczne ustalone są na wysokich i bezpiecznych poziomach. Nie odnotowano przypadków przekroczenia/niedotrzymania limitów.

Tryb obiegu informacji i współpracy poszczególnych jednostek/komórek organizacyjnych Banku w ramach systemu zarządzania płynnością uwzględnia: organy kierownicze oraz nadzorcze Banku, a także komórki pełniące funkcje operacyjne oraz kontrolne.

Obok Rady Nadzorczej, sprawującej nadzór nad zgodnością strategii i polityki Bank w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ze strategią i planem finansowym Banku oraz wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem płynności, dokonującej oceny adekwatności skuteczności tego procesu i Zarządu Banku, w procesie zarządzania ryzykiem płynności Banku uczestniczą:

- 1) Zarząd Banku, odpowiedzialny za pracę Zespołu Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości, bezpośrednio nadzorujący komórki mające zadania w obszarze zarządzania ryzykiem płynności;
- 2) Komitet Zarządzania Ryzykami – opiniuje projekty strategii i polityk dotyczących zarządzania ryzykiem, procedury pomiaru, raportowania i limitowania ryzyka;
- 3) Zespół Księgowości i Rozliczeń – odpowiada za operacyjne zarządzanie płynnością złotową i walutową Banku w ramach obowiązujących limitów, utrzymanie i skład portfela aktywów płynnych na poziomie zabezpieczającym płynność finansową Banku;
- 4) Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości – odpowiada za projektowanie i wdrażanie metod pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyk, opracowywanie strategii i polityki zarządzania ryzykiem, limitowanie, pomiar i raportowanie poziomu ryzyka;
- 5) Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej – pełni funkcję niezależnej oceny efektywności i skuteczności rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem oraz odpowiada za zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, a także normami etycznego działania.

Obowiązujący w Banku system limitów, obejmuje wszystkie istotne obszary występowania ryzyka płynności. Wartości graniczne ustalone są na bezpiecznych poziomach.

Tryb obiegu informacji i współpracy poszczególnych jednostek / komórek organizacyjnych Banku w ramach systemu zarządzania płynnością uwzględnia: organy kierownicze oraz nadzorcze Banku, a także komórki pełniące funkcje operacyjne oraz kontrolne. Informacje, raporty i wnioski dotyczące ryzyka płynności są przedmiotem obrad Komitetu Zarządzania Ryzykami. W 2024 roku Bank utrzymywał wysoki poziom buforów płynności. Stan aktywów płynnych wyniósł 333 338 tys. zł, co stanowiło 50,01 % aktywów netto oraz pokrywały pasywa niestabilne w 246,07 %.

Urealniona luka płynności wg stanu na 31 grudnia 2024 r. (w tys. zł).

L.p.	Wyszczególnienie	do 1 dnia	od 1 dnia do 7 dni	od 7 dni do 1 m-ca	Powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	Powyżej 3 m-cy do 6 m-cy	Powyżej 6 m-cy do 1 roku	Powyżej 1 roku
1	Aktywa ogółem	32 347	349 423	4 850	5 974	9 045	19 186	265 458
2	Pasywa ogółem	121 252	10 068	54 719	84 616	72 177	68 539	287 885

3	Luka płynności w przedziałach	- 88 905	339 355	- 49 869	- 78 642	- 63 132	- 49 353	- 22 427
4	Luka płynności skumulowana	- 88 905	250 450	200 581	121 940	58 807	9 453	- 12 974
5	Wskaźnik luki skumulowany	0,3	2,9	2,1	1,5	1,2	1,0	1,0

W tabeli EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki przedstawiono informacje o poziomie miar płynności LCR i NSFR wg stanu na 31 grudnia 2024 r.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. analizy ryzyka płynności, w tym luki, limitów płynności oraz płynności długoterminowej, a także przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Bank posiada sformalizowane Plany awaryjne utrzymania płynności, które określają różne sytuacje kryzysowe mogące wystąpić w działalności Banku, harmonogramy działań, czasookres podejmowania poszczególnych działań, procedury postępowania, system informacji dla kierownictwa oraz komórki/stanowiska odpowiedzialne za wdrożenie planu awaryjnego.

Bank określa:

- 1) plany awaryjne wynikające z sytuacji kryzysowej wewnątrz Banku;
- 2) plany awaryjne wynikające z sytuacji kryzysu zewnętrznego;
- 3) plany awaryjne wynikające z sytuacji połączenia kryzysu wewnętrznego i zewnętrznego.

Bank przeprowadza test planów awaryjnych utrzymania płynności, a jego wyniki przedstawiane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego. Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka (wg zasady proporcjonalności).

Testy warunków skrajnych badających wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez Bank, sporządza się według poniższych zasad:

- 1) projektowania testów warunków skrajnych;
- 2) ustalania założeń testów warunków skrajnych;
- 3) ustalania zakresu testów warunków skrajnych;
- 4) wykorzystywania rezultatów testów warunków skrajnych;
- 5) dokonywania przeglądów testów warunków skrajnych.

Na podstawie przeprowadzanych testów można stwierdzić, iż Bank będzie utrzymywał płynność finansową na pożądanym poziomie. Wyniki testów raportowane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.

5.3.5 Ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii.

W działalności Banku wyodrębniono trzy podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- 1) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – odnosi się głównie do portfela bankowego i wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych,

w sytuacji niekorzystnych zmian stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie, powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek;

- 2) ryzyko bazowe – wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania;
- 3) ryzyko opcji klienta – wynika z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych; w szczególności to ryzyko wynikające z:
 - opcji automatycznych dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne) w postaci górnych i dolnych pułapów oprocentowania określonych dla aktywów i pasywów,
 - opcji behawioralnych, tj. domyślnie wbudowanej elastyczności lub uwarunkowań dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta) – możliwość odejścia od umownego terminu zapadalności kredytów, wymagalności rachunków bieżących, rachunków oszczędnościowych lub depozytów.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymuje pozycję luki dla działalności złotowej i walutowej w ramach przyjętych limitów.

Podstawę zarządzania ryzykiem stopy procentowej stanowią wewnętrzne regulacje Banku opracowane z uwzględnieniem kluczowych zagadnień zawartych w rekomendacjach nadzoru bankowego.

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza – w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego, dokonuje okresowej oceny dotyczącej wszystkich aspektów zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku, w tym zgodności prowadzonej polityki z obowiązującą strategią oraz planem finansowym;
- 2) Zarząd Banku – odpowiedzialny jest za stworzenie i zorganizowanie prawidłowego procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej, w tym za wdrożenie i aktualizowanie zasad polityki oraz procedur zarządzania tym ryzykiem;
- 3) Komitet Zarządzania Ryzykami – opiniuje obowiązujące w Banku regulacje dotyczące ryzyka stopy procentowej, wysokość limitów dla ryzyka stopy procentowej;
- 4) Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości – opracowuje projekty: strategii, polityki, instrukcji i metodyk dotyczących zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz limitów ograniczających ryzyko stopy procentowej. Ponadto Zespół ten monitoruje, dokonuje pomiaru i kontroli ryzyka oraz identyfikuje zagrożenia, mające wpływ na ryzyko stopy procentowej;
- 5) Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej – pełni funkcję niezależnej oceny efektywności i skuteczności rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem oraz odpowiada za zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, a także normami etycznego działania.

Ryzyko stopy procentowej monitorowane jest poprzez analizę ryzyka luki i profilu stopy procentowej bilansu Banku, w połączeniu z ustalonym na dany rok obrachunkowy przez Zarząd Banku, limitem dopuszczalnego ryzyka wyniku odsetkowego.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz na posiedzeniach Zarządu Banku. Radzie Nadzorczej przedstawiane są wyniki pomiaru płynności wraz z komentarzem, w okresach kwartalnych.

W celu prawidłowego monitoringu ryzyka stopy procentowej, Bank prowadzi ponadto analizy symulacyjne, z uwzględnieniem scenariusza szokowego.

Profil ryzyka stopy procentowej jest określany w Banku w oparciu o trzy jego rodzaje:

- 1) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania;
- 2) ryzyko bazowe;
- 3) ryzyko opcji klienta.

Za monitorowanie limitów ryzyka stopy procentowej odpowiedzialny jest Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości, który w przypadku przekroczenia którejkolwiek z wartości granicznych, zobowiązany jest do sporządzenia pisemnej informacji o tym fakcie i przekazania jej członkom Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz Zarządowi Banku.

Bank zarządza ryzykiem stopy procentowej zgodnie z wytycznymi EBA.

Bank szczególnie narażony jest na ryzyko stopy procentowej z tytułu przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę oprocentowania oraz na ryzyko bazowe w związku z posiadaniem znacznego portfela kredytowego, indeksowanego od stawek rynku międzybankowego i stopy redyskonta weksli.

Polityka Banku w zakresie stopy procentowej polega na optymalizacji stosowanych stawek oprocentowania depozytów oraz kredytów, zapewniających jednocześnie konkurencyjność na rynku, osiągnięcie zaplanowanego wyniku finansowego oraz odpowiedniego poziomu płynności dla poszczególnych przedziałów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

Ryzyko stopy procentowej Bank uznaje za istotne z uwagi na to, że zmiana głównych stóp procentowych jest niezależna od Banku, a przychód odsetkowy stanowi jeden z głównych elementów jego zysków. Poziom ekspozycji na ryzyko stopy procentowej określają zasady szacowania kapitału wewnętrznego na to ryzyko, a dopuszczalny jego poziom określa Polityka zarządzania kapitałem.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych z uwzględnieniem zasad opisanych w „Instrukcji pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Lubartowie”.

Wyniki testów warunków skrajnych wykazują, że potencjalne straty z tytułu ryzyka stopy procentowej mieszczą się w ramach przyjętych limitów ostrożnościowych i mają pokrycie w uznanym kapitale Banku alokowanym na to ryzyko.

5.3.6 Ryzyko walutowe

W Banku wykonywane są następujące operacje walutowe:

- 1) przelewy międzybankowe,
- 2) operacje banknotowe – transakcje polegające na zasilaniu i odprowadzaniu zagranicznych znaków pieniężnych,
- 3) operacje lokacyjne,
- 4) przyjmowanie depozytów walutowych od klientów,
- 5) operacje wymiany (forex) – kupno / sprzedaż walut obcych za złote lub za walutę inną, niż waluta transakcji, dokonywane z Bankiem BPS S.A,
- 6) operacje kupna / sprzedaży walut obcych za złote dokonywane przez klientów w formie gotówkowej lub bezgotówkowej, z zastosowaniem kursu preferencyjnego lub kursu z Tabeli kursów Banku.

Ryzyko walutowe wiąże się z posiadaniem otwartej pozycji walutowej, co oznacza niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian kursu walutowego na wynik finansowy i kapitały Banku.

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych, minimalizując związane z nim ryzyko.

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza – sprawuje nadzór nad strategią zarządzania ryzykiem walutowym Banku oraz prawidłowością funkcjonowania procesu zarządzania tym ryzykiem (poprzez zatwierdzanie dokumentów strategicznych);
- 2) Zarząd Banku – zapewnia zasoby niezbędne do prawidłowej realizacji procesu zarządzania ryzykiem walutowym, przyjmuje strategię i polityki zarządzania ryzykiem walutowym Banku, a także zatwierdza limity, regulamin organizacyjny i instrukcje oraz okresowo kontroluje i dokonuje oceny adekwatności systemu zarządzania ryzykiem walutowym;
- 3) Komitet Zarządzania Ryzykami – opiniuje obowiązujące w Banku regulacje dotyczące ryzyka walutowego, metody monitorowania, pomiaru i limitowania oraz rekomenduje Zarządowi Banku wysokość limitów dla tego ryzyka;
- 4) Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości – opracowuje zasady pomiaru i kontroli ryzyka walutowego oraz dokonuje ich aktualizacji, kontroluje przestrzeganie limitów, określa pozycje walutowe oraz oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego; przygotowuje raporty dotyczące wyników pomiaru ryzyka walutowego;
- 5) Zespół Księgowości i Rozliczeń – odpowiada za zarządzanie operacyjne bieżącą płynnością walutową;
- 6) Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej – dokonuje kontroli aktów normatywnych regulujących zarządzanie ryzykiem walutowym oraz kontroli realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem;
- 7) Jednostki i komórki organizacyjne Banku – uczestniczą w procesie operacji walutowych oraz rozliczania i księgowania zawartych transakcji walutowych.

Proces zarządzania ryzykiem walutowym obejmuje pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka.

Ryzyko walutowe monitorowane jest poprzez codzienną kontrolę istniejących limitów pozycji walutowych, wyliczanie pozycji walutowej całkowitej i jej udziału w stosunku do funduszy własnych. Pomiar ryzyka odbywa się codziennie, a w okresach miesięcznych jest prezentowany na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Ryzykami i na posiedzeniach Zarządu Banku oraz w okresach kwartalnych na posiedzeniach Rady Nadzorczej.

W celu ograniczenia ryzyka walutowego określono limit na pozycję walutową całkowitą na poziomie 2% funduszy własnych Banku. Ze względu na utrzymanie ograniczonych wielkości pozycji walutowych, ekspozycję na ryzyko walutowe uznaje się za niską, a Bank nie jest zobligowany do tworzenia dodatkowych wymogów kapitałowych na to ryzyko.

W 2024 roku nie wystąpiły sytuacje przekroczenia w całkowitej pozycji walutowej co oznacza, że Bank nie tworzył wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego.

5.3.7 Ryzyko operacyjne

5.3.7.1 Ryzyko operacyjne (zgodnie z Rekomendacją M)

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Lubartowie odbywa się w sposób zapewniający realizację zapisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, zawartych w Rekomendacji M i Rekomendacji D oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Lubartowie; w tym ryzykiem operacyjnym;
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku.

Głównym celem strategicznym jest stworzenie i optymalizacja systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza – sprawuje nadzór nad zgodnością strategii i polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, ze strategią i planem finansowym Banku, wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem outsourcingu oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego procesu;
- 2) Zarząd Banku – odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym, za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem outsourcingu oraz monitorowanie efektywności jego funkcjonowania w Banku;
- 3) Komitet Zarządzania Ryzykami – opiniuje projekty aktów normatywnych odnoszących się do zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz materiały informacyjne na temat ryzyka operacyjnego Banku przekazywane Zarządowi Banku. Komitet rekomenduje Zarządowi Banku do zatwierdzania limity Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI – Key Risk Indicators);
- 4) Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości – odpowiada za koordynowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku oraz monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego, przeprowadza analizy profilu ryzyka operacyjnego, przygotowuje projekty aktów normatywnych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz informacje dla Zarządu i Rady Nadzorczej na temat poziomu ryzyka operacyjnego Banku;
- 5) Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej – opiniuje system zarządzania Bankiem, w tym skuteczność zarządzania ryzykiem operacyjnym w działalności Banku; przeprowadza testowanie pionowe w komórkach i jednostkach organizacyjnych Banku w celu dokonania oceny zgodności działania kontrolowanych komórek z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi;
- 6) Zespół ds. Teleinformatycznych – odpowiada za nadzorowanie i eksploatację systemów teleinformatycznych Banku, w tym systemu bankowości elektronicznej, poprzez m.in. dbanie o bezpieczeństwo danych, konfigurowanie środowiska informatycznego, zapewnianie środowisk testowych, zarządzanie dokumentacją;
- 7) Jednostki i komórki organizacyjne Banku – odpowiadają za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym, poprzez:
 - a) identyfikację i rejestrację zdarzeń operacyjnych oraz aktualizację informacji o tych zdarzeniach,
 - b) podejmowanie działań ograniczających potencjalne zagrożenia w obszarze ryzyka operacyjnego;
- 8) Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, przeprowadza audyt w zakresie poprawności realizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukovanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane *ex ante* (straty potencjalne), poprzez samoocenę ryzyka oraz *ex post* (straty rzeczywiste), poprzez rejestrację zdarzeń operacyjnych. Poziom ryzyka operacyjnego jest mierzony za pomocą KRI i monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku, charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko. System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację kwartalną dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne.

Informacja ta zawiera:

- 1) informację o liczbie zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w systemie;

- 2) analizę strat poniesionych przez Bank z tytułu zrealizowanego ryzyka operacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem strat istotnych;
- 3) informację o istotnych zdarzeniach operacyjnych zarejestrowanych w obszarze ryzyka operacyjnego;
- 4) omówienie wysokości Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI);
- 5) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczonego według metody wskaźnika bazowego (BIA);
- 6) informacje o zmianach w regulacjach wewnętrznych i zewnętrznych w obszarze ryzyka operacyjnego.

Zarządowi Banku prezentowana jest również bieżąca informacja o istotnych stratach operacyjnych.

Bank stosuje następujące metody ograniczania ryzyka operacyjnego (oraz łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka):

- 1) modyfikowanie procesów w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego;
- 2) monitorowanie poziomu ryzyka w procesach;
- 3) outsourcing usług;
- 4) zabezpieczenia fizyczne;
- 5) zabezpieczenia finansowe (ubezpieczenia);
- 6) plany awaryjne.

W odniesieniu do całości ryzyka operacyjnego, na jakie narażony jest Bank w swojej działalności, kluczową rolę odgrywa system kontroli wewnętrznej, który jest także istotnym elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku był wspierany przez system informatyczny def2500/cORM.

5.3.7.2 Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia CRR

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego w 2024 roku, obliczany był przez Bank „metodą wskaźnika bazowego” (art. 315 – 316 Rozporządzenia CRR). Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2024 r. wynosił 3 538 tys. zł.

Poziom ryzyka operacyjnego, w którym uwzględnione zostało również ryzyko braku zgodności, ryzyko prawne, ryzyko modeli, ryzyko informatyczne został oszacowany na podstawie zarejestrowanych zdarzeń oraz kształtowania się wskaźników KRI za ostatnie cztery kwartały. Ryzyko operacyjne utrzymywało się na akceptowanym poziomie i profil ryzyka nie uległ zmianie. Ponadto podejmowane na bieżąco działania w celu ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne redukują jego poziom i ryzyko wystąpienia strat, które w istotny sposób mogłyby wpłynąć na działalność Banku.

Łączna strata rzeczywista (tj. strata, która miała wpływ na wynik finansowy) poniesiona przez Bank w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. wyniosła 89 tys. zł.

Podział zdarzeń na poszczególne kategorie ryzyka operacyjnego przedstawia się następująco:

- 1) oszustwa zewnętrzne – 2 szt.,
- 2) klienci, produkty i praktyki operacyjne – 33 szt.,
- 3) zakłócenia działalności banku i awarie systemów – 33 szt.,
- 4) wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi – 67 szt.,
- 5) szkody związane z aktywami rzeczowymi – 1 szt.

Podział zdarzeń na poszczególne linie biznesowe przedstawia się następująco:

- 1) płatności i rozliczenia – 125 szt.,

- 2) bankowość detaliczna – 3 szt.,
- 3) działalność ogólnobankowa – 8 szt.

W 2024 r. wystąpiły trzy zdarzenia skutkujące istotną stratą finansową dla zdarzeń rzeczywistych, tj. którego wartość przekraczała 1 tys. zł.

Pierwsze zdarzenie dotyczyło uszkodzenia klawiatury bankomatu przy II Oddziale w Lubartowie. Został wezwany serwisant, który wymienił uszkodzoną klawiaturę, a Bank poniósł koszt naprawy bankomatu w kwocie 1,7 tys. zł. Z uwagi na fakt, że uszkodzenie powstało w wyniku wandalizmu, Bank wystąpił do zakładu ubezpieczeń o zwrot poniesionych kosztów. Roszczenie zostało rozpatrzone pozytywnie i Bank otrzymał odszkodowanie, które pokryło poniesione koszty naprawy.

Drugie zdarzenie dotyczyło awarii systemu CL (służącego do komunikacji rozliczeń pomiędzy systemem CB a systemem Multicentaur). W wyniku awarii powstały dwie paczki z komunikatami Elixir. Jedna z powstałych paczek zawierała przelewy, które znajdowały się w pierwszej paczce (przelewy zdublowały się). W wyniku tego zdarzenia prawidłowy plik obciążył konta klientów Banku, a drugi (błędny) spowodował księgowe obciążenie rachunku Banku. U odbiorców przelewów w innych bankach powstały podwójne uznania. Bank poprzez system Ognivo zwrócił się do beneficjentów przelewów o zwrot podwójnie przekazanych środków. Na dzień 31 grudnia 2024 r. Bank nie otrzymał jeszcze zwrotów na łączną kwotę 78 tys. zł, w związku z czym utworzona została rezerwa.

Trzecie zdarzenie dotyczyło niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy sądowej z uwagi na fakt, że klientka ogłosiła upadłość konsumencką. W związku z tym Bank poniósł koszty sprawy sądowej w kwocie 11 tys. zł. Zdarzenie powiązane jest z ryzykiem kredytowym.

W Banku w 2024 roku nie odnotowano zdarzeń o istotnym charakterze, które naruszałyby zasady jego zachowań wobec klienta, nie wystąpiły zdarzenia powiązane z ryzykiem braku zgodności oraz nie odnotowano zdarzeń o istotnym znaczeniu reputacyjnym.

5.3.8 Ryzyko braku zgodności

W Banku zapewnienie zgodności rozumiane jest, jako dbałość Zarządu i Rady Nadzorczej Banku oraz pracowników o zachowanie standardów etycznych, rynkowych i przestrzeganie przepisów prawa, rekomendacji KNF i przepisów wewnętrznych Banku.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności zostało uregulowane w Polityce zgodności oraz Strategii zarządzania ryzykiem.

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla działania Banku, monitorowanie zaistniałych incydentów, podejmowanie działań wspierających oraz naprawczych, zapobiegających narażaniu Banku na występowanie zdarzeń wynikających z ryzyka braku zgodności oraz potencjalnych negatywnych skutków finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, wymogów organów nadzorczych, rekomendacji i standardów rynkowych.

Zgodnie z Polityką zgodności zarządzanie ryzykiem braku zgodności obejmuje następujące obszary:

- 1) etyka zawodowa;
- 2) ochrona interesów klienta;
- 3) postępowanie w zakresie powierzania czynności bankowych podmiotom zewnętrznym;
- 4) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych w zakresie zapewnienia zgodności działalności Banku z przepisami MiFID, a także weryfikacja prawidłowości przeprowadzania przez pierwszą linię obrony kontroli poprawności wykonywania czynności w zakresie zapewnienia zgodności działalności Banku z przepisami MiFID;
- 5) zarządzanie konfliktami interesów;
- 6) monitorowanie zmian w przepisach prawa;
- 7) bezpieczeństwo finansowe;

- 8) reklamacje klientów;
- 9) przeciwdziałanie mobbingowi w Banku.

W Banku zostały zdefiniowane Kluczowe Wskaźniki Ryzyka braku zgodności określone dla kluczowych obszarów występowania tego ryzyka. Wskaźniki te stanowią system wczesnego ostrzegania o ewentualnym wzroście ryzyka braku zgodności. Analiza ryzyka braku zgodności i wyniki pomiarów KRI stanowią element raportu kwartalnego z obszaru ryzyka braku zgodności, przedkładanego na posiedzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Identyfikacja ryzyka braku zgodności jest procesem ciągłym, a za podstawowe sposoby identyfikacji ryzyka uznaje się: rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego (liczba zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w systemie def2500/cORM”, zweryfikowanych jako zdarzenia operacyjne powiązane z ryzykiem braku zgodności), rejestr reklamacji i skarg (liczba reklamacji zaewidencjonowanych w rejestrze skarg/reklamacji i w rejestrze reklamacji kartowych zidentyfikowanych jako reklamacje powiązane z ryzykiem braku zgodności oraz zgłoszonych reklamacji dotyczących potencjalnych naruszeń standardów etycznych), rejestr spraw sądowych (liczba spraw sądowych powiązanych z ryzykiem braku zgodności).

Informacje uzyskiwane od innych komórek/jednostek w ramach realizowanego procesu monitorowania przez te komórki (w tym, informacje o zgłoszonych reklamacjach dotyczących produktów ubezpieczeniowych), zmiany przepisów prawa, ustalenia dokonane w trakcie realizowanych czynności testowania czy weryfikacji bieżącej prowadzonych przez Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej, czy też wyniki postępowań wyjaśniających, nieprawidłowości zidentyfikowane przez Bank w ramach wszystkich linii obrony, w tym audytu SSOZ (liczba niezgodnych regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa powszechnego, z rekomendacjami KNF i wytycznymi innych organów), informacje z kanału anonimowego powiadamiania o naruszeniach (liczba nieprawidłowości lub nadużyć zgłoszonych przez pracowników Banku) oraz ustalenia kontroli nadzorczych wykonywanych przez instytucje nadzorcze (KNF, Rzecznik Finansowy).

System zarządzania ryzykiem braku zgodności Banku, stanowi wykonanie postanowień Rekomendacji H i M Komisji Nadzoru Finansowego.

5.3.9 Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne – ryzyko związane z podjęciem błędnych decyzji biznesowych, wadliwą ich realizacją lub brakiem reakcji na zmiany w otoczeniu biznesowym, które mogą zagrozić realizacji celów i kierunków strategicznych Banku. Ryzyko to obejmuje: ryzyka strategiczne, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

- 1) ryzyko strategiczne – ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany;
- 2) ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (cykliczności);
- 3) ryzyko regulacyjne – ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności;
- 4) ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka strategicznego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowanie otoczenia i postępów strategii oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku, w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka, wynikającego ze zmian sytuacji zewnętrznej.

5.4 System informacji zarządczej

Informacje zarządcze i sprawozdawcze zbierają i przygotowują na potrzeby Zarządu, Rady Nadzorczej oraz podmiotów zewnętrznych:

- 1) Główny Księgowy,
- 2) Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości,
- 3) Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej,
- 4) Stanowisko Wierzytelności Trudnych,
- 5) Zespół Organizacyjno-Administracyjny,
- 6) Zespół Analiz Kredytowych,
- 7) Zespół Monitoringu,
- 8) Zespół Handlowy,
- 9) Koordynator Programu (przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu),
- 10) Zespół ds. Teleinformatycznych,
- 11) Komisja ds. bezpieczeństwa,
- 12) Komisja ds. Zarządzania Jakością Danych i Testów,
- 13) Zespół ds. przeglądów zarządczych,
- 14) Komitet Zarządzania Ryzykami.

Rada Nadzorcza ponadto otrzymuje informacje bezpośrednio w zakresie kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności.

Ogólne cele ujęte w Strategii Banku obejmowały:

- 1) utrzymanie płynności i wypłacalności Banku,
- 2) systematyczne zwiększanie funduszy własnych Banku,
- 3) działanie zgodne z prawem,
- 4) utrzymanie i umocnienie obecnej pozycji Banku na miejscowym rynku finansowym,
- 5) rozwijanie działalności poprzez rozszerzanie oferty produktów i terenu działania, uwzględniając interesy innych, sąsiednich banków spółdzielczych – członków Zrzeszenia lub przyłączając inne banki spółdzielcze zainteresowane wspólną działalnością,
- 6) zapewnienie bezpieczeństwa działania Banku, jego klientów i członków, a także trwałych i stabilnych warunków długoterminowego rozwoju, pozwalających na pozostanie silną oraz konkurencyjną instytucją finansową,
- 7) doskonalenie metod rozpoznawania, identyfikowania, ograniczania ryzyk bankowych poprzez skuteczne zarządzanie nimi w istotnych obszarach działalności Banku,
- 8) rozwijanie potencjału wewnętrznego Banku poprzez wzrost kompetencji kadry,
- 9) współpracę z innymi bankami spółdzielczymi w celu wzajemnego wsparcia w realizacji zrzeszeniowej strategii rozwoju.

5.5 System kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowano na trzech niezależnych poziomach:

- 1) poziom I, to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) poziom II, to funkcja zarządzania ryzykiem realizowana przez specjalnie do tego powołane niezależne stanowiska lub komórki organizacyjne w strukturach Banku niezależne od zarządzania ryzykiem na poziomie I, w tym Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej, Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości, Zespół Analiz Kredytowych, Zespół Monitoringu, Zespół Księgowości i Rozliczeń oraz Stanowisko Wierzytelności

Trudnych;

- 3) poziom III, to funkcja audytu wewnętrznego, realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie.

Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej, podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, odpowiedzialne jest za zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, a także normami etycznego działania oraz koordynowanie spraw w zakresie funkcjonowania kontroli wewnętrznej.

Zasady organizacji pracy i wykonywanych zadań Stanowiska ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej zostały uregulowane w przyjętym w Banku Regulaminie funkcjonowania Stanowiska ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej, w Polityce zgodności oraz w Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Od 1 stycznia 2016 r. funkcję audytu wewnętrznego pełni Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, jako jednostka zarządzająca Systemem.

6. Ujawnianie informacji na temat zasad zarządzania

6.1 Art. 435 ust. 2 lit. a) CRR – Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego

Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 Rozporządzenia nr 575/2013 lub w podmiotach, w których Bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 36 Rozporządzenia 575/2013.

Bank informuje, że członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem.

6.2 Art. 435 ust. 2 lit. b) CRR - Informacje na temat polityki rekrutacji dotyczącej wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej

Obowiązujący w Banku Statut, Regulamin działania Zarządu, Regulamin działania Rady Nadzorczej oraz Polityka oceny odpowiedniości określają informacje na temat polityki rekrutacji dotyczącej wyboru członków organu zarządzającego, z uwzględnieniem indywidualnej oceny kwalifikacji kandydatów na członków Rady Nadzorczej oraz członków Zarządu. Ocena ta polega na ocenie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków oraz dawania rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydatów. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza, zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości członków Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Lubartowie”.

Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku Spółdzielczego w Lubartowie, biorąc pod uwagę kwalifikacje i reputację kandydatów. Oceny następcej kwalifikacji i reputacji członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli, zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lubartowie”.

Bank, z uwagi na skalę działalności, nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Bank, z uwagi na skalę działania, nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka, a zarządzanie ryzykiem jest nadzorowane przez Radę Nadzorczą, wspomaganą przez powołany na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, spośród jej członków – Komitet Audytu, który wspiera działania Rady Nadzorczej poprzez prezentację swojego stanowiska, ocen i rekomendacji, co z kolei pozwala na

podejmowanie przez Radę Nadzorczą stosownych decyzji w obszarach systemu zarządzania ryzykiem, sprawozdawczości finansowej oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i zgodny z regulacją wewnętrzną „Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej”, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania sprawozdań i raportów dotyczących między innymi ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznane przez Bank za istotne.

Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

6.3 Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Lubartowie wymogów określonych w art. 22aa ustawy - Prawo bankowe

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lubartowie posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie zawodowe odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Zarówno kandydaci, jak i członkowie wymienionych organów podlegają ocenie odpowiedniości, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie w Banku politykami.

Ocenę odpowiedniości przeprowadza Oceniający, którym dla członków Zarządu jest Rada Nadzorcza, a dla członków Rady Nadzorczej – Zebranie Przedstawicieli.

W procesie oceny odpowiedniości indywidualnej bada się spełnienie wymogów odpowiedniości według kryteriów mających zastosowanie do ocenianej osoby. Przedmiotowe kryteria oraz elementy podlegające ocenie w ramach danego kryterium to:

- 1) poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia zawodowego – oceniane elementy: wykształcenie, życiorys zawodowy, kompetencje;
- 2) rękojmia należytego wykonywania funkcji – oceniane elementy: niekaralność, rękojmia, sytuacja finansowa i konflikt interesów, niezależność osądu;
- 3) poświęcanie czasu na wykonywanie obowiązków w Banku – elementy: gotowość poświęcania wystarczającej ilości czasu;
- 4) niezależność – elementy: spełnianie wymogów niezależności wynikających z ustawy o biegłych rewidentach i firmach oraz nadzorze publicznym (dot. członków Rady Nadzorczej lub kandydatów do pełnienia funkcji w tym organie);
- 5) powiązania z Bankiem Spółdzielczym – elementy: spełnianie wymogów specyficznych dla banków spółdzielczych wynikających z Prawa spółdzielczego oraz ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

W procesie oceny odpowiedniości kolegialnej bada się wymogi odpowiedniości całego składu Rady Nadzorczej oraz Zarządu w celu sprawdzenia, czy indywidualne kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie poszczególnych członków organu dopełniają się w taki sposób, że zapewniony jest odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania Bankiem (w przypadku Zarządu) lub poziom nadzoru nad zarządzaniem Bankiem (w przypadku Rady Nadzorczej), w tym odpowiedni udział osób spełniających kryteria wynikające z przepisów szczegółowych (Komitet Audytu). Określając oczekiwany poziom kompetencji uwzględnia się wymóg, aby organ jako całość posiadał odpowiedni poziom kompetencji we wszystkich obszarach, co nie oznacza, że na każdym stanowisku wymagane są kompetencje na jednolicie wysokim poziomie we wszystkich obszarach.

Oceny odpowiedniości dokonuje Komisja ds. oceny odpowiedniości – w przypadku Rady Nadzorczej powoływana przez Zebranie Przedstawicieli składająca się z trzech przedstawicieli, zaś w odniesieniu do członków Zarządu oceny dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o ocenę przygotowaną przez Komisję, składającą się z trzech członków powołanych ze składu Rady Nadzorczej. Komisja ds. oceny odpowiedniości dokonuje analizy informacji zawartych w Formularzu Oceny i formułuje wynikające

z analizy wnioski, z wykorzystaniem Formularza Oceny, w którym dokumentuje m.in. wynik rekomendowanej oceny, a także wskazanie zdarzeń istotnych, jeśli w opinii Komisji miały one wpływ na wynik oceny. Zebranie Przedstawicieli i Rada Nadzorcza podejmują uchwały w sprawie oceny odpowiedniości poszczególnych kandydatów/członków odpowiednio Rady Nadzorczej i Zarządu, jak również oceny zbiorowej danego organu.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są obowiązani pełnić swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierować się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę oraz weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem Bankiem. Bank zapewnia wprowadzenie wszystkich nowo powołanych członków Rady Nadzorczej i Zarządu w obowiązki w celu ułatwienia jasnego zrozumienia przez nich struktury Banku, jego modelu biznesowego, profilu ryzyka i zasad zarządzania Bankiem, jak również roli poszczególnych członków organu. Bank zabezpiecza odpowiednie zasoby ludzkie i finansowe na wprowadzenie w obowiązki oraz stosowne szkolenia, w sposób indywidualny i zbiorowy, zapewniające odpowiedniość członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Zgodnie z zapisami Polityki oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Lubartowie, indywidualna ocena wtórna oraz ocena kolegialna dokonywana jest okresowo, co najmniej raz w roku. Ostatnia ocena odpowiedniości członków Zarządu została przeprowadzona przez Komisję ds. odpowiedniości w dniu 29 lipca 2024 roku, a jej wyniki zatwierdziła Rada Nadzorcza na swym posiedzeniu w dniu 29 lipca 2024 roku. Ocena ta miała charakter indywidualny w stosunku do każdego członka Zarządu z osobna, jak i oceny kolegialnej Zarządu, jako całości. Rada oceniła, że Zarząd, jako całość, działając kolegialnie, daje rękojmię zrównoważonego, ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku, z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych. Zarząd Banku otrzymał absolutorium z czynności za rok 2023 na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 29 maja 2024 roku.

Zgodnie z zapisami Polityki oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lubartowie – indywidualna ocena wtórna oraz ocena kolegialna członków Rady Nadzorczej dokonywana jest okresowo, co najmniej raz na 2 lata. Ostatnie pozytywne oceny indywidualne i ocena zbiorowa członków Rady Nadzorczej miały miejsce na Zebraniu Przedstawicieli Banku w dniu 29 maja 2024 roku, po uprzednich pozytywnych rekomendacjach powołanej Komisji ds. odpowiedniości. Oceny zostały przeprowadzone w związku z upływem kadencji oraz przed powołaniem na kolejną kadencję. W wyniku przeprowadzonej oceny Komisja oceniła, iż wszyscy członkowie Rady posiadają odpowiednie kwalifikacje i reputację do pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lubartowie. Komisja nie stwierdziła faktów lub okoliczności będących pochodną działań członków Rady Nadzorczej, które negatywnie wpłynęłyby na reputację Banku Spółdzielczego w Lubartowie. Kompetencje członków Rady Nadzorczej dopełniają się i pozwalają na odpowiedni poziom kolegialnego wykonywania zadań tego organu.

Informacje dotyczące minimalnego czasu pracy członków Rady Nadzorczej Banku

W „Regulaminie działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lubartowie” wykazano, iż:

- 1) Członkowie Rady Nadzorczej powinni wykonywać obowiązki aktywnie, z należytą starannością i zaangażowaniem, a także dokonywać ocen na podstawie własnego, niezależnego osądu oraz obiektywnych i merytorycznych argumentów oraz podejmować decyzje zgodnie z tymi ocenami. Członkowie Rady Nadzorczej powinni dokładnie rozumieć obowiązujące w Banku zasady zarządzania oraz swoją rolę;
- 2) Członkowie Rady Nadzorczej powinni poświęcać odpowiednią ilość czasu na przygotowanie się do posiedzeń;
- 3) Członkowie Rady mogą sprawować swoje funkcje tylko osobiście;
- 4) Członek Rady jest obowiązany usprawiedliwić swoją nieobecność na posiedzeniu;
- 5) Członkowie Rady są zobowiązani do zachowania w tajemnicy informacji poufnych i chronionych z poszanowaniem obowiązującego prawa, w szczególności informacji objętych

tajemnicą bankową i tajemnicą handlową Banku i podmiotów od niego zależnych lub z nim stowarzyszonych;

- 6) Członkowie Rady nie mogą wykorzystywać jakichkolwiek informacji, do których mają dostęp w czasie wykonywania swych obowiązków służbowych, w jakimkolwiek celu sprzecznym z interesem Banku.

Członkowie Rady nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec Banku.

7. Polityka wynagrodzeń

7.1 Opis polityki wynagrodzeń oraz informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń

Polityka wynagrodzeń oraz Polityka zmiennych składników wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Lubartowie opracowane zostały przez Zarząd Banku oraz zatwierdzone przez Radę Nadzorczą na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe;
- 2) uchwały Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r. w sprawie wydania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”;
- 3) rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
- 4) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) Nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji;
- 5) wytycznych EBA z dnia 27 czerwca 2016 r. dotyczące prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Celami Polityki wynagrodzeń oraz Polityki zmiennych składników wynagrodzeń Banku są:

- 1) adekwatne wynagradzanie pracowników, w tym Członków Zarządu, za wykonaną pracę, powierzony zakres obowiązków i odpowiedzialności, motywowanie ich do osiągania wysokich wyników oraz realizacji celów strategicznych Banku;
- 2) prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem przez osoby objęte Polityką wynagrodzeń zmiennych, niewykraczające poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą poziom ryzyka;
- 3) realizacja Strategii Banku.

Polityki określają zasady wynagradzania pracowników Banku, w tym Członków Zarządu. Realizowane są z uwzględnieniem wielkości ryzyk, związanych z ich funkcjonowaniem, a także zakresu, skali oraz stopnia złożoności prowadzonej działalności. Nadzorowanie polityki wynagrodzeń i polityki zmiennych składników wynagrodzeń w zakresie obowiązującego w Banku systemu wynagrodzeń realizowane jest przez Radę Nadzorczą i obejmuje ocenę jej adekwatności oraz poszczególnych elementów składowych wynagrodzeń, w tym kształt systemów motywacyjnych i dodatkowych korzyści.

Rada zbiera się na posiedzeniach w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. W ramach działań nadzorczych Rada Nadzorcza dokonuje monitorowania wynagrodzenia zmiennego osób objętych Polityką wynagrodzeń zmiennych, biorąc pod uwagę zarządzanie ryzykiem, zachowanie prawidłowości i zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi, kierując się zasadą ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością, szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku oraz interes jego udziałowców. Rada Nadzorcza dokonuje także oceny kompetencji i reputacji kandydatów na Członków Zarządu, poszczególnych członków Zarządu oraz Zarządu Banku, jako organu kolegialnego, zgodnie z Procedurą oceny odpowiedniości.

„Regulamin wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Lubartowie” stanowi podstawową

regulację wewnętrzną w zakresie polityki wynagradzania. Natomiast zasady wynagradzania członków Zarządu określają ponadto „Regulamin wynagradzania Zarządu Banku Spółdzielczego w Lubartowie”, Statut Banku oraz zawarte umowy o pracę.

System wynagrodzeń w Banku służy zapewnieniu stabilnego jego rozwoju i ma na celu przyciągnięcie i utrzymanie najlepszych pracowników, w tym członków Zarządu, a także zabezpieczenie interesów jego właścicieli poprzez określanie wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w tym członków Zarządu w taki sposób, aby wynagrodzenie nie stanowiło zachęty do podejmowania ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka Banku.

Na system wynagrodzeń w Banku składają się wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia zmienne i benefity pozapłacowe. Podstawę kształtowania polityki wynagrodzeń Banku stanowi wynagrodzenie zasadnicze. Różnicowanie wynagrodzenia zasadniczego pracowników Banku, z wyłączeniem członków Zarządu, realizowane jest w oparciu o zajmowane stanowisko, powierzony zakres obowiązków i odpowiedzialności, złożoność wykonywanych czynności, kwalifikacje i nabyte doświadczenie oraz wyniki ocen okresowych, przeprowadzanych zgodnie z „Instrukcją zarządzania kadrami w Banku Spółdzielczym w Lubartowie”. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego członka Zarządu uzależnia się od posiadanych kwalifikacji zawodowych, stażu pracy i doświadczenia zawodowego, stażu pracy w Zarządzie Banku oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku.

Wynagrodzenie zmienne w Banku stanowią w szczególności premie oraz nagrody. Premia w Banku ma charakter uznaniowy. Jej wysokość jest bezpośrednio skorelowana z wynikami Banku i uwzględnia wkład pracy w osiągnięcie założonych celów na dany okres poszczególnych osób i zespołów oraz postawę pracownika. Ocena dokonywana jest w szczególności na podstawie mierników i zasad określonych w Instrukcji „Zasady monitoringu oraz oceny jednostek sprzedażowych Banku Spółdzielczego w Lubartowie”.

System wynagrodzeń Banku uzupełniają motywatory pozapłacowe materialne i niematerialne. Poprzez benefity pozapłacowe wspierane są w szczególności takie obszary jak: zdrowie pracowników, ich rozwój, podnoszenie kwalifikacji, bezpieczeństwo socjalne, zabezpieczenie emerytalne. Motywatory niematerialne wspierają potrzeby pracownika takie jak możliwość awansu oraz realizacji ambicji zawodowych.

Informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń i polityce zmiennych składników wynagrodzeń oraz informacje dotyczące wynagradzania osób, których mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku, podlegają upublicznieniu zgodnie z przyjętą przez Bank „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Lubartowie dotyczącą adekwatności kapitałowej”.

7.2 Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.

W Banku Spółdzielczym w Lubartowie nie działa komitet do spraw wynagrodzeń.

Obowiązek wynikający z art. 9cb ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo bankowe w zakresie powołania przedmiotowego komitetu nie dotyczy Banku Spółdzielczego w Lubartowie, gdyż nie jest on bankiem istotnym w rozumieniu art. 4 pkt 35 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.

8. Informacje dotyczące zasad ładu wewnętrznego w bankach (zgodnie z Rekomendacją Z)

8.1 Informacje dotyczące wskaźnika maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. wskaźnik maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, wyliczony zgodnie z Rekomendacją Z (Rek. 15.3) wynosił 300,73 %.

Wyszczególnienie	31.12.2024	31.12.2023
Średnie całkowite wynagrodzenie brutto członków Zarządu w okresie rocznym	286 tys. zł	249 tys. zł
Średnie całkowite wynagrodzenie brutto w okresie rocznym	95 tys. zł	80 tys. zł
Wskaźnik maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym	300,73 %	311,25 %

8.2 Zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku wynikającego z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów.

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z treści Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego, Bank Spółdzielczy w Lubartowie określił zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku wynikającego z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia z procesu decyzyjnego członka organu zarządzającego/ nadzorującego Banku, w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub jego zaistnienia w „Polityce w zakresie przeciwdziałania konfliktowi interesów w Banku Spółdzielczym w Lubartowie”. Szczegółowe informacje dotyczące przyjętej w tym zakresie Polityki znajdują się w Informacji opublikowanej na stronie internetowej Banku www.bslubartow.pl.

Sporządził: Kierownik Zespół Zarządzania Ryzykami, Analiz i Sprawozdawczości:

Katarzyna Skrzyszewska –

Lubartów, dnia 19 maja 2025 r.

Akceptował: Zarząd Banku Spółdzielczego w Lubartowie

- 1) *Zbigniew Kosik – Prezes Zarządu –*
- 2) *Jacek Siwek – Wiceprezes Zarządu –*
- 3) *Danuta Adameczek – Wiceprezes Zarządu –*

Lubartów, dnia 22 maja 2025 r.

Oświadczenia Zarządu Banku o zakresie ujawnień

Zarząd Banku Spółdzielczego w Lubartowie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Lp.	Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
1.	22.05.2025 r.	Zbigniew Kosik	Prezes Zarządu	
2.	22.05.2025 r.	Danuta Adameczek	Wiceprezes Zarządu	
3.	22.05.2025 r.	Jacek Siwek	Wiceprezes Zarządu	